

РЭФЕРАТ

Клютчэні Андрэя Сяргеевіча

Тэма: Грамадска-палітычныя і культурна-асветніцкія арганізацыі калабарацыяністаў на акупіраванай тэрыторыі Беларусі (1941–1944 гг.)

Ключавыя словы: калабарацыянізм, Вялікая Айчынная вайна, нацыяналізм, Беларуска-народная самапомач, Беларуска-цэнтральная рада, Генеральны камісарыят «Беларусь».

Актуальнасць: пытанне месца Беларусі ў гісторыі Другой сусветнай вайны і ўдзелу беларусаў у яе падзеях было і застаецца найбольш запатрабаваным для сучаснага беларускага грамадства. Шматлікія спрэчныя моманты і праблемы гэтай тэматыкі выклікаюць найбольшую цікавасць у беларусаў. Безумоўна, да такіх момантаў адносіцца і праблема арганізаванага супрацоўніцтва беларускіх грамадзян з нямецкім акупацыйным рэжымам.

Мэта дыпломнай работы: вылучэнне і аналіз найбольш характэрных адметнасцей грамадска-палітычнай і культурна-асветніцкай дзейнасці калабарацыйных арганізацый. **Аб'ект даследавання:** беларускі калабарацыянізм ў 1941–1944 гг. **Прадмет даследавання:** сацыяльныя і культурна-асветніцкія напрамкі дзейнасці калабарацыйных арганізацый у Генеральнай акрузе «Беларусь». **Метадалагічнай асновай** дыпломнай работы сталі прынцыпы аб'ектыўнасці, гістарызму, сістэмнасці і каштоўнаснага падыходу.

Асноўныя палажэнні, якія выносяцца на абарону: галоўнай мэтай беларускіх арганізацый пад нямецкай акупацыяй было атрыманне дазволу нямецкіх уладаў на ажыццяўленне самакіравання на тэрыторыі Беларусі. Без падтрымкі і санкцыі акупантаў ўтварэнне і існаванне такіх структур было апырыоры немагчымым. Але, так як, немцы не жадалі цалкам фінансава забяспечваць дадзеныя арганізацыі, тыя былі вымушаныя шукаць ўласныя крыніцы даходу і дзейнічаць у прававым поле без значных прывілеяў. Ператварыцца на сапраўдны орган самакіравання ім перашкодзілі, ў першую чаргу, супярэчэнні ў стане вышэйшага нямецкага кіраўніцтва ў адносінах да будучыні Беларусі ў складзе Трэцяга Рэйха. У вачах народа, калабарацыйныя арганізацыі, нягледзячы на ўсе іх магчымыя заслугі на сацыяльнай і культурнай ніве, працягвалі выглядаць здраднікамі і «нямецкімі прыслужнікамі».

Структура і аб'ём дыпломнай працы: праца складаецца з пераліку ўмоўных абазначэнняў, уводзін, чатырох глаў, заключэння, спісу крыніц і літаратуры. Работа па аб'ёме займае 115 старонак. З іх, спіс крыніц і літаратуры – 12 (129 найменняў), рэфераты на рускай, беларускай і англійскай мовах – 3 старонкі.

РЕФЕРАТ

Клютчени Андрея Сергеевича

Тема: Общественно-политические и культурно-просветительские организации коллаборационистов на оккупированной территории Беларуси (1941–1944 гг.)

Ключевые слова: коллаборационизм, Великая Отечественная война, национализм, Белорусская народная самопомощь, Белорусская центральная рада, Генеральный комиссариат «Беларусь».

Актуальность: вопрос места Беларуси в истории Второй мировой войны и участия белорусов в ее событиях был и остаётся наиболее востребованным для современного белорусского общества. Многие спорные моменты и проблемы данной тематики вызывают наибольший интерес у белорусов. Безусловно, к таким моментам относится и проблема организованного сотрудничества белорусских граждан с немецким оккупационным режимом.

Цель дипломной работы: выделение и анализ наиболее характерных особенностей общественно-политической и культурно-просветительской деятельности коллаборационистских организаций. **Объект исследования:** белорусский коллаборационизм в 1941–1944 гг. **Предмет исследования:** социальные и культурно-просветительские направления деятельности организаций в Генеральном округе «Беларусь». **Методологической основой** дипломной работы стали принципы объективности, историзма, системности и ценностного подхода.

Основные положения, выносимые на защиту: главной целью белорусских организаций под немецкой оккупацией было получение разрешения немецких властей на осуществление самоуправления на территории Беларуси. Без поддержки и санкции оккупантов, образование и существование таких структур было априори невозможным. Но, так как немцы не хотели полностью финансово обеспечивать данные организации, те были вынуждены искать собственные источники дохода и действовать в правовом поле без значительных привилегий. Превратиться в настоящие органы самоуправления им помешали, в первую очередь, противоречия в лагере высшего немецкого руководства по отношению к будущему Беларуси в составе Третьего Рейха. В глазах народа, коллаборационистские организации, несмотря на все их возможные заслуги на социальном и культурном поприще, продолжали выглядеть предателями и «немецкими прислужниками».

Структура и объем дипломной работы: работа состоит из перечня условных обозначений, введения; четырех глав, заключения; списка источников и литературы. Работа по объему занимает 115 страниц. Из них, список источников и литературы – 12 (129 наименований), рефераты на русском, белорусском и английском языках – 3 страницы.

ABSTRACT

of Andrej Kliutčenia

Theme: Socio-political and cultural and educational collaborationist organizations of in the occupied territory of Belarus (1941–1944).

Keywords: collaboration, the Great Patriotic War, nationalism, Belarusian popular self-aid organization, Belarusian central Council, the General commissariat «Belarus».

Relevance: the question of the place of Belarus in the history of the World War II and the participation of Belarusians in its events remains highly in-demand for modern Belarusian society. Many controversial issues and problems of this subject arise the great interest among Belarusians. Of course, the issue of organized cooperation of Belarusian citizens with the German occupation regime belongs to a number of such problems.

The aim of the diploma thesis: To distinguish and analyze the most outstanding characteristics of the socio-political, cultural and educational activity of the collaborationist organizations. **The object of work:** Belarusian collaboration in 1941-1944. **The subject of work:** social, cultural and educational activities of the organizations in the General district «Belarus». The principles of objectivity, historicism, and systematic value approach became **the methodological basis** of the diploma thesis

The basic provisions for the diploma thesis defense: the main aim of the Belarusian organizations under German occupation was to obtain permission of the German authorities on the implementation of self-government in Belarus. Without the support and the assent of the occupiers, the creation and the existence of such structures was impossible a priori. But, as the Germans didn't want to provide them financially in full, Belarusian organizations were forced to seek their own sources of income and tact in the legal field without significant privileges. The contradictions in the camp of the paramount chiefs of the Germans attitude towards the future of Belarus in the Third Reich prevented turning collaborationist organizations into real self-government bodies. Despite their possible contribution to the social and cultural field of Belarus, in the eyes of the Belarusian people, collaborationist organizations continued to appear as traitors and «German servants»

The structure and scope of the diploma thesis: Diploma thesis consists of the list of used abbreviations, introduction, four chapters, conclusion. The total amount of work – 115 pages. Among them: a list of sources and literature – 12 (129 items), abstract in Belarusian, Russian and English – 3 pages.